

EUROSFAT 2025

SUB PATRONAJUL

PARTENER PRINCIPAL

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI

VIRTUTE BY SAPIENTIA

PARTENER LOGISTIC

Facultatea de
Sociologie și
Asistență Socială

PARTENERI

AMCHAM

EPG

RULE OF LAW - SOUTH EAST EUROPE

O EDIȚIE ANIVERSARĂ

Pe 22 septembrie 2025, Bucureștiul a găzduit o ediție specială a **Forumului EUROS FAT**, dedicată celor **18 ani de apartenență a României la Uniunea Europeană**. Sub patronajul Parlamentului European, al Comisiei Europene și al Președinției Consiliului UE, forumul a reunit lideri europeni și naționali, reprezentanți ai mediului academic, ai societății civile și ai mediului privat pentru a dezbate provocările și oportunitățile României ca parte a familiei europene.

Ediția din acest an a marcat momentul simbolic al „majoratului” României în UE: o etapă a maturității și a responsabilității sporite în definirea viitorului nostru european. Temele dezbătute, precum aderarea României la OCDE, viitorul Cadrul Financiar Multianual, , stadiul implementării PNRR, transportul sustenabil, educația și nostalgia comunismului, protejarea pluralismului democratic, au evidențiat rolul activ pe care țara noastră l-ar putea avea la masa deciziilor.

VEZI CÂTEVA CIFRE!

330+
PARTICIPANȚI

8
SESIUNI

45+
SPEAKERI

22
PARTENERI

50+
MENȚIUNI ÎN PRESĂ

150+
**MENȚIUNI PE
SOCIAL MEDIA**

CEREMONIA OFICIALĂ DE DESCHIDERE

Ceremonia oficială de deschidere a celei de-a **13-a ediții EUROSFAT** a marcat simbolic „majoratul european” al României, oferind un moment de reflecție asupra celor 18 ani de apartenență la Uniunea Europeană. **Tana Foarfă**, Director Executiv Europuls, a deschis evenimentul invitând publicul să privească acest parcurs ca pe o etapă de **maturizare** și **consolidare** a rolului României în proiectul european.

Prof. Univ. Dr. Marian Preda, Rectorul Universității din București, a evidențiat vocația europeană a mediului academic și responsabilitățile care vin odată cu statutul de stat membru matur, atrăgând atenția asupra nevoii de implicare și coerență instituțională.

Luminița Odobescu, Consilier Prezidențial pentru Afaceri Europene, a vorbit despre provocările actuale ale României, subliniind importanța securității energetice, utilizarea potențialului tehnologic și consolidarea eforturilor diplomatice.

E.S. Uffe A. Balslev, Ambasadorul Regatului Danemarcei, a subliniat contribuția României la stabilitatea regională și la obiectivele europene privind tranziția verde.

Mara Roman, Șefă adjunctă a Reprezentanței Comisiei Europene în România, a salutat angajamentul constant al societății civile și al instituțiilor în promovarea dialogului european, evidențiind rolul **EUROSFAT** ca platformă de dezbateră și cooperare.

SESIUNE PLENARĂ: ADERAREA ROMÂNIEI LA OCDE – MITURI ȘI REALITĂȚI

Sesiunea a avut loc într-un moment definitoriu pentru România, aflată în plin proces de **aderare la OCDE**, următorul pas firesc după integrarea în NATO și Uniunea Europeană. Sesiunea a fost moderată de **Francesca Cristea**, Head of Policy & Programs Europuls, și l-a avut ca invitat special pe **Luca Niculescu**, secretar de stat și Coordonator Național pentru procesul de aderare la OCDE în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

Dialogul a subliniat importanța strategică a aderării la OCDE, atât ca proces de **consolidare** instituțională, cât și ca **angajament** pentru guvernare transparentă, predictibilă și eficientă. „*OCDE este o ancoră pentru România*”, a declarat Luca Niculescu, subliniind faptul că apartenența la organizație va întări **stabilitatea economică** și **încrederea investitorilor**, dar și **calitatea** procesului decizional.

Discuțiile și cele peste 15 întrebări din publicau evidențiat **beneficiile** multiple ale aderării, de la accesul la expertiză internațională și bune practici în educație, fiscalitate sau digitalizare, până la creșterea competitivității economice și a credibilității internaționale. România a obținut până în prezent **15 din cele 25 de avize necesare**, aflându-se într-un stadiu avansat în celelalte comitete. Printre principalele provocări s-au menționat coordonarea instituțională și accelerarea reformelor de mediu și guvernanță.

DE LA VULNERABILITATE LA AVANTAJ: TRANSPORT ȘI LOGISTICĂ SUSTENABILĂ ÎN CEE

Moderată de **Corneliu Coteț**, expert afiliat Europuls, discuția a reunit vorbitori precum **Ionuț Săvoiu**, Secretar de Stat în Ministerul Transporturilor și Infrastructurii; **Mihai Coteț**, Vicepreședinte al Biroului Permanent al Senatului; **George Gima**, Vicepreședinte în Comisia pentru Cultură și Media, Camera Deputaților; **Lucian Băltaru**, CEO Sameday; și **Dan-Virgil Pascu**, Vicepreședinte al Consiliului Concurenței.

Discuțiile s-au concentrat pe modul în care România poate deveni **un actor logistic regional de referință** și **un hub important în transporturi**, valorificând poziția geografică favorabilă pentru coridoarele de transport dintre Europa Centrală și Marea Neagră. S-a subliniat importanța **infrastructurii strategice de mobilitate**: autostrăzi, căi ferate și legături eficiente către portul Constanța, pentru accesarea fondurilor europene și creșterea competitivității.

Panelul a evidențiat **necesitatea unui efort coordonat la nivel regional și european**, prin **parteneriate public-privat**, **achiziții publice integrate** și **politici externe active**, precum și prin digitalizare și logistică integrată, pentru a optimiza fluxurile de transport și a reduce amprenta de carbon. De asemenea, s-a discutat despre **provocările legislative și procedurale interne**, care limitează exploatarea potențialului natural și infrastructural al României, precum și despre importanța predictibilității pentru investitori și a unei comunicări eficiente între **autorități locale, naționale și mediul privat**.

MASĂ ROTUNDĂ: URMĂTORUL CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL-DEZVOLTAREA DE LA NIVEL LOCAL LA NIVEL NAȚIONAL

Masa rotundă, moderată de **Francesca Cristea**, Head of Policy & Programs Europuls, i-a avut ca speakeri pe **Victor Negrescu**, Vicepreședinte al Parlamentului European (S&D, intervenție online); **Siegfried Mureșan**, Membru al Parlamentului European (PPE), raportor al CFM (intervenție online); **Andrei Ion**, Șef adjunct de unitate, DG BUDG; **Clara Staicu**, Secretar de Stat pentru Afaceri Europene; **Ovidiu Cîmpean**, Vicepreședinte al Comisiei pentru afaceri europene, Camera Deputaților; **Corina Ene**, deputat; **Florian Marin**, Secretar confederal al Blocului Național Sindical și Vicepreședinte al Grupului II „Lucrători”, Comitetului Economic și Social European; **Elena Calistru**, Președinte Funky Citizens și membru CESE; **Cristian Pelivan**, Director ARMO; **Sabina Strîmbovschi**, Senior Researcher Energy Policy Group; **Vasile Asandei**, Director General al Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est; și **Dragoș Jaliu**, fondator fonduri-structurale.ro.

Discuțiile au evidențiat necesitatea unui CFM care **să echilibreze noile priorități strategice ale UE**: apărare, securitate și competitivitate, cu **protecția politicilor tradiționale de dezvoltare**, precum **Politica de Coeziune și Politica Agricolă Comună**. Vorbitorii au subliniat importanța alocării fondurilor către infrastructură strategică, agricultură, digitalizare, inovație și dezvoltare regională, precum și rolul crucial al implicării societății civile, mediului privat și autorităților locale în co-crearea proiectelor. S-a evidențiat că succesul implementării bugetului UE depinde **nu doar de resursele disponibile**, ci și de coordonarea interinstituțională, transparență, responsabilitate și **adaptarea** proiectelor la **nevoile reale** ale comunităților.

EDUCAȚIA NOILOR GENERAȚII ROMÂNEȘTI - DE LA NOSTALGIE LA COMPETENȚE NOI

Panelul, moderat de **Adriana Șteau**, coordonatoare de proiect la Fundația Friedrich-Naumann pentru Libertate, a reunit experți și decidenți precum **Mihai Ghigiu**, Președintele Comisiei pentru Învățământ din Camera Deputaților, deputata **Corina Atanasiu**, Dr. **Daniel Șandru**, Președinte Executiv al IICCMER, **Ciprian Văcaru**, Consilier la Ministerul Muncii, și **Marius Deaconu**, Lector la Facultatea de Istorie, Universitatea din București.

Discuțiile au pus în prim-plan tensiunea dintre nevoia de **modernizare a școlii** și realitățile unui sistem blocat în metode depășite. S-a evidențiat **decalajul** dintre așteptările societății și ceea ce livrează educația, cu absolvenți nepregătiți pentru viață, pentru **comunitate** și pentru **piața muncii**, iar analfabetismul funcțional, abandonul școlar și lipsa orientării profesionale afectează generații întregi.

Nostalgia comunistă, transmisă tinerilor prin familie și media, favorizează discursuri **populiste**, iar lipsa programelor pentru competențe digitale, civice și antreprenoriale limitează integrarea profesională și participarea democratică. Educația rămâne centrată pe cunoștințe învechite, iar profesorii și calitatea resursei umane sunt critice.

Este nevoie de un **curriculum modern**, **educație civică** și **media integrate**, **sprijin pentru tineri** și **consolidarea pregătirii cadrelor didactice**.

PNRR PE ULTIMA SUTĂ DE METRI – CURSA CONTRA CRONOMETRU

Dezbaterea a adus în prim-plan implementarea **Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)** într-un moment cheie, cu **mai puțin de un an rămas până la termenul-limită de 31 august 2026**. Discuțiile au evidențiat lecțiile-cheie ale actualului exercițiu și direcțiile pe care România trebuie să le urmeze în construirea viitorului PNRR și în pregătirea următoarei perioade de programare.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), instrumentul european post-Covid menit să ne ajute să facem reforme și investiții în șase domenii-cheie, a fost, pe rând, **un plan de țară, o oportunitate, o obsesie și mai apoi un test** pe care ne zbatem, pe ultima sută de metri, să îl trecem. **Mediatizarea**, și pozitivă, dar și critică a PNRR-ului, a fost utilă, întrucât a devenit rapid cea mai cunoscută finanțare de care beneficiază România, după fondurile de coeziune. Echipa Europuls a realizat **un material video prin care a reamintit publicului care erau ambițiile PNRR în 2021**. Dezbaterea a fost transmisă **live [aici](#)**.

Astăzi, suntem la **un an distanță** de încheierea acestui exercițiu și este un moment oportun să tragem linie și să spunem ce blocaje mai există, cu câte **granturi** și câte **împrumuturi** rămâne România la finalul PNRR, cu ce reforme și investiții rămân cetățenii din PNRR, dar și ce lecții am învățat din experiența PNRR și cum ne vor ajuta acestea să gestionăm mai bine fondurile europene.

Nu mai e business as usual: România învață să investească, nu doar să cheltuiască.

După 18 ani de apartenență la Uniunea Europeană, România se află într-un moment de bilanț și de schimbare de perspectivă. Este nevoie de o adevărată schimbare de paradigmă în modul în care privim fondurile europene, nu ca pe „*bani gratis*” și nici ca pe o competiție a absorbției, ci ca pe o resursă strategică pentru dezvoltare. ***Miza nu mai este cât atragem, ci cum investim.*** Ceea ce contează este capacitatea de a transforma aceste fonduri în investiții care lasă urme reale în economie, care produc valoare adăugată, profit și creștere sustenabilă pe termen lung.

Într-un **context economic tensionat**, caracterizat prin constrângeri bugetare și o necesitate urgentă de credibilitate fiscală, **PNRR devine mai mult decât un simplu mecanism financiar:** este **un test** al coerenței instituționale și al responsabilității politice.

Dragoș Pîslaru, ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene, a subliniat că, încă de la început, PNRR a urmărit un echilibru între reforme dificile, dar esențiale, și investiții menite să creeze încredere și beneficii tangibile pentru societate. Acest mecanism, dezvoltat în contextul post-pandemic, a fost conceput pentru a încuraja adoptarea unor reforme structurale adesea amânate de factorii decizionali. Domnul ministru a accentuat importanța asumării realiste a obiectivelor: *„Acum trebuie să ne asumăm ceea ce se mai poate face realist, nu doar ce am dori să bifăm pe hârtie.”*

Primele 100 de zile de mandat ale ministrului Pîslaru au adus o schimbare de paradigmă: o revizuire riguroasă a portofoliului de proiecte și o decizie dificilă, dar necesară: eliminarea investițiilor care nu respectau legislația privind achizițiile publice sau aveau întârzieri semnificative în implementare. Această *„curățenie administrativă”* a fost realizată în contextul renegocierii cu Comisia Europeană, cu scopul de a stabili un plan realist. România a acceptat deschis întârzierile, a recalibrat calendarul și a priorizat lista de proiecte mature. Scopul a fost de a asigura granturile nerambursabile în valoare de **13,57 miliarde de euro**, prin finalizarea proiectelor fezabile până la **31 august 2026**.

În ceea ce privește componentele de împrumut, Guvernul a optat pentru o selecție atentă, limitându-le la aproximativ **2 miliarde de euro**, pentru a evita presiuni suplimentare asupra **deficitului bugetar în perioada 2025-2026**, fiind una critică. În consecință, valoarea totală a PNRR a fost revizuită de la **28,5 miliarde la 21,5 miliarde de euro**, o ajustare explicată de ministru ca un „*exercițiu de realism, nu o pierdere.*”

Pentru prima dată, România va avea **o bază de date publică**, accesibilă, care va include **peste 17.000 de proiecte PNRR**, vizibile printr-un tablou de bord digital ce va afișa stadiul execuției în timp real, folosind coduri de progres tip semafor. Această măsură va aduce **transparență, predictibilitate și rapiditate** în fluxurile de plată, facturile fiind procesate direct de Ministerul Finanțelor. „*România este un șantier în lucru, de la est la vest, de la nord la sud*”, a declarat ministrul, estimând că PNRR și fondurile de coeziune vor injecta între **15 și 17 miliarde de euro** în economie până la finalul anului viitor.

Teodora Preoteasa, director pentru administrarea fondurilor europene în cadrul Băncii de Investiții și Dezvoltare (BID), a evidențiat că una dintre cele mai semnificative inovații rezultate din renegocierea PNRR este capitalizarea acestei instituții. BID devine un actor esențial în arhitectura finanțării europene, transformând granturile în investiții multiplicatoare, legând reformele de investiții.

„**Trebuie să ne obișnuim cu ideea că reformele și investițiile nu pot fi disociate. Numai împreună pot genera impact real**”, a afirmat Teodora Preoteasa. Banca a primit deja injecții de capital în valoare de **233 de milioane de euro**, direcționate către IMM-uri prin agențiile de dezvoltare regională, și va continua să-și extindă portofoliul pentru a sprijini proiectele private prin instrumente financiare moderne.

Ana Maria Icătoiu, vicepreședinta Federației pentru Inovare și Competitivitate Sustenabilă în IMM-uri, a subliniat că pentru mediul de afaceri, BID este, probabil, cea mai concretă realizare a PNRR. Primul instrument de garantare al băncii a fost suprasubscris cu **180%** de sistemul bancar, semn al unei cereri mari pentru soluții financiare adaptate realităților economice. *„Doar prin astfel de mecanisme putem trece de la granturi izolate la investiții sustenabile, bazate pe planuri de afaceri solide”*, a declarat doamna Icătoiu, punctând și nevoia unei descentralizări continue a gestionării programelor europene. Ea a remarcat că procedurile gestionate de către ADR-uri la nivel regional sunt **de trei ori mai rapide** decât cele coordonate central: *„Pe viitor, trebuie să ieșim din București și să construim noua perioadă de programare în dialog cu antreprenorii, cetățenii și administrațiile locale din regiuni.”*

Dintr-o perspectivă critică, **Dragoș Jaliu**, fondatorul platformei fonduri-structurale.ro, a menționat că, în ciuda progreselor, România se confruntă în continuare cu provocări sistemice: ghiduri complicate, procese birocratice redundante și o calitate administrativă în declin. *„După atâția ani de finanțări europene, nu putem continua să cărăm bolovanii vechilor greșeli în noile programe”*, a spus Dragoș Jaliu, pledând pentru simplificare și consultări reale între autorități și actorii implicați.

Marius Vasiliu, coordonator al platformei MonitorPNRR.ro, a atras atenția asupra pierderii coordonării centrale și a diluării responsabilității în implementare. PNRR-ul, conceput inițial ca un mecanism simplu, cu reguli clare și un tablou de bord public, s-a birocratizat excesiv în practică.

Din public, au existat intervenții și din partea unor reprezentanți din **Comitetul de Monitorizare al PNRR**. **Lidia Capmare**, Coordonatoare a grupului de lucru pentru fonduri europene, Confederația Patronala Concordia a introdus o întrebare de reflecție despre cum să facem trecerea de la cheltuieli la investiții care produc valoare. **Irina Zugravu**, Lider Grup de lucru pe Fonduri Europene al CCIFER, a menționat lipsa de consultare a comitetului de monitorizare în ultimul an, în special în contextul revizurii PNRR, considerând că pentru implementarea optimă a măsurilor rămase trebuie ca actorii vizați să fie parte din proces. **Raluca Șerbănică**, Project Manager, WWF Romania, a explicat stadiul proiectelor pe componentele legate de sustenabilitate și energie verde și a întrebat ce obiective concrete ne propunem.

Așadar, dezbaterile au subliniat limpede că **România intră într-o nouă etapă de maturizare instituțională și politică**. PNRR nu mai este perceput ca un simplu program de finanțare, ci ca un test al capacității statului de a prioritiza, de a gestiona eficient și de a comunica transparent, atât cu Bruxelles-ul, cât și cu stakeholderii interni. Lecțiile desprinse sunt clare: e nevoie de **o guvernanță coerentă**, de **consultare reală între instituții, mediul privat și societatea civilă**, de **proceduri simplificate** și **instrumente financiare**, dar mai ales de o coordonare strânsă între reforme și investiții, care să producă impact și valoare durabilă.

România se apropie de finalul actualului PNRR cu o abordare mai realistă, mai transparentă și mai asumată, conștientă că succesul nu se măsoară doar prin gradul de absorbție, ci prin calitatea, viteza și impactul investițiilor. **Termenul-limită de 31 august 2026 este o cursă contra cronometru, dar și o oportunitate pentru România** de a demonstra, după aproape două decenii de apartenență la Uniunea Europeană, că este un partener matur și de încredere, capabil să livreze rezultate concrete și să transforme fondurile europene în dezvoltare sustenabilă.

NAVIGARE PRIN EU ETS2: PROVOCĂRI, OPORTUNITĂȚI ȘI ROLUL PLANULUI SOCIAL PENTRU CLIMĂ ÎN ROMÂNIA

Panelul, moderat de Mihnea Cătuți, Director Executiv al Energy Policy Group, a reunit experți precum **Raluca Painter**, Șef de unitate la Comisia Europeană, **Elena Tudose**, Secretar de Stat la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, și **Ruxandra Chirilă**, Director General Adjunct la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. Discuțiile s-au concentrat pe **implementarea mecanismului EU ETS2** și pe provocările asociate, inclusiv reducerea emisiilor de CO₂, protecția gospodăriilor vulnerabile și adoptarea unor soluții eficiente de energie verde, precum market leasing și pompe de căldură.

Panelul a analizat experiențele altor state membre, evidențiind nevoia **adaptării** planului social la contextul local și implicarea activă a comunităților vulnerabile.

Au fost discutate provocările **politice, sociale și logistice**, precum și importanța unei structuri instituționale capabile să coordoneze măsurile, să monitorizeze progresul și să ofere sprijin tehnic și logistic.

S-a accentuat rolul Fondului social pentru climă, estimat la **6 miliarde de euro** pentru perioada 2026–2028, ca instrument de eficiență energetică și susținere a tranziției către soluții durabile, inclusiv pentru transport și clădiri, pentru a asigura atât reducerea emisiilor, cât și protecția socială a celor mai vulnerabili.

PLURALISM ȘI VOCI CRITICE – NOUA DIRECTIVĂ EUROPEANĂ ANTI-SLAPP

Moderată de **Alina Monceanu**, Avocat și Project Manager, KAS RLPSEE, discuția a reunit experți precum **Alexandru Bălănescu**, Consilier și purtător de cuvânt la Instituția Avocatul Poporului, **Liana Ganea**, Președinte Active Watch, lector universitar **dr. Emilia Șercan**, jurnalist de investigație, **dr. Diana Ionescu**, lector la Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca și avocat în Baroul Cluj, și **drd. Luca Ciubotaru**, project manager la Asociația LiderJust și expert constituțional.

Dialogul a pornit de la întrebarea centrală – **ce înseamnă pluralismul și vocile critice, de ce sunt esențiale într-o democrație și când sunt ele puse în pericol.**

Panelul a abordat:

- Necesitatea unei transpuneri eficiente a **Directivei europene anti-SLAPP**, care să reflecte realitățile din România.
- Prevalența cazurilor de tip SLAPP în **contencios administrativ și penal**, nu doar civil.
- **Povara financiară și psihologică** impusă jurnaliștilor și activiștilor.
- Rolul instituției **Avocatului Poporului** în protejarea drepturilor fundamentale și a libertății de exprimare.

Discuția s-a încheiat cu anunțarea **lansării Coaliției naționale anti-SLAPP**, o inițiativă comună a organizațiilor societății civile, coordonată de **Asociația LiderJust**, care își propune să continue eforturile de advocacy și îmbunătățire a legislației în domeniu.

Evenimentul a reunit peste 40 de participanți din societatea civilă, mediul academic, instituții publice și mass-media, generând o conversație deschisă și interdisciplinară despre **protejarea pluralismului, a libertății de exprimare și a statului de drept** în România.

SESIUNE DE NETWORKING POWERED BY CRAMA CORCOVA

Ziua s-a încheiat într-o notă relaxată, la sesiunea de networking powered by Crama Corcova, unde participanții au continuat discuțiile din timpul conferinței și au împărtășit impresii într-un cadru prietenos, animat de dorința comună de colaborare și schimb de idei.

GÂNDURI DE FINAL

EUROSFAT 2025

MAJORATUL ROMÂNIEI ÎN UE

EUROSFAT 2025 a confirmat rolul său esențial ca spațiu de dialog și reflecție asupra locului României în Uniunea Europeană. Într-un moment crucial al **maturizării** noastre europene, forumul a adus la aceeași masă experți, decidenți și reprezentanți ai societății civile pentru a analiza **dacă România este pregătită** să participe pe deplin la procesul decizional european, „la masa adulților”.

Discuțiile au arătat **o dublă realitate**: pe de o parte, **ambiciția** clară de a ne afirma ca actor responsabil și influent; pe de altă parte, persistența unor **provocări** structurale care cer coerență, continuitate și curaj în reforme.

EUROSFAT a demonstrat încă o dată că **dialogul deschis** și cooperarea între **instituții, mediul academic și societatea civilă** sunt cheia consolidării proiectului european în România. Dincolo de dezbateri, concluzia comună a fost că **viitorul european al țării noastre nu se joacă doar la Bruxelles, ci și acasă**, prin calitatea politicilor publice, prin încrederea în instituții și prin implicarea cetățenilor.

SUB PATRONAJUL

PARTENER PRINCIPAL

PARTENER LOGISTIC

PARTENERI

LET'S KEEP IN TOUCH!

&

@europuls

&

**Europuls – Centrul de
Expertiză Europeană**

Email:

CONTACT@EUROPULS.RO